

Vlada Republike Slovenije

Gregorčičeva 20

1000 Ljubljana

Ministrstvo za kulturo RS

Maistrova 10

1000 Ljubljana

Ljubljana, 19. maj 2020

Spoštovani,

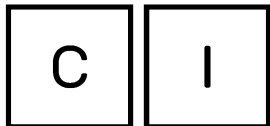
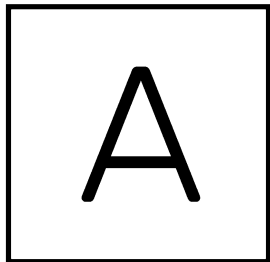
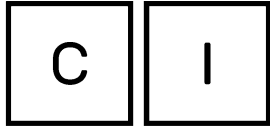
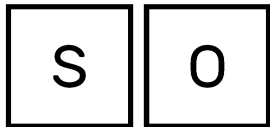
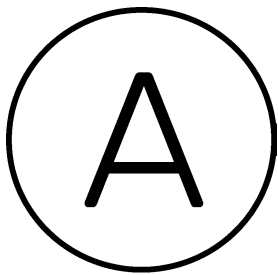
že pred razglasitvijo epidemije je bilo jasno, da bo kultura zavrlo razglašene epidemije utrpela ogromno škodo. **Kulturna prizorišča so se med prvimi zapirala in kar se že kaže, se bodo med zadnjimi odpirala.** Dejstvo je, da je v manjših nastanitvenih enotah že možno dopustovati, istočasno pa gledališča, kinodvorane in koncertna prizorišča ostajajo zaprta. In upravičeno se sprašujemo, **kje je v tako imenovanem tretjem korona paketu kultura?** Je možno, da bomo pomagali gospodarstvu, od katerega pogosto poslušamo o tem, kako bi se redistribucija družbenih sredstev morala zmanjševati, medtem ko bomo kulturo, ki konsistentno kaže na pomen skupnosti, odrivali na stran? Še več, potiskanje na rob kljub zavedanju, da je med epidemijo in v osamitvi kultura odigrala pomembno vlogo, saj vemo, da smo prebivalke in prebivalci pritisk časa blažili z gledanjem filmov, poslušanjem glasbe in branjem knjig. Pa ne gre zgolj za naključje. **Kultura v kriznih časih vedno prinese največ,** tudi pred tridesetimi leti v prav tako kriznih razmerah smo kulturi pripisovali velik pomen in ga je tudi imela. Ob tem empirija potrjuje pomen področja, in sicer **leta 1990 je bil v državnem proračunu odstotek namenjen kulturi 3,2 (Sic!), danes je zgolj 1,9.**

Priprava tretjega korona paketa še traja. Državni zbor še ni odločil in pomembno je, da kultura dobi ustrezne ukrepe, zato da se po krizi ne bomo zbudili v državi brez kulture, za katero smo si nekoč tako zelo prizadevali!

Predlagamo dopolnitev tretjega protikorona paketa tako, da se vanj vključi tri ključne ukrepe:

1) Sklad za nepovratna sredstva.

Skład bi bil namenjen organizacijam, ki jih je epidemija močnejše prizadela in za svoj obstoj potrebujejo nepovratna sredstva. Četudi so bila v prejšnjih ukrepih zagotovljena poročta za kredite, pa slednji za kulturo, še posebno nevladno, povečini ne predstavljajo najboljše rešitve. Kot veliko bolj primerna rešitev se kaže sklad, ki bi pomagal ohraniti kontinuiteto vrhunske kulturne produkcije.

2) Štipendije za samozaposlene v kulturi.

Že v prvih predlogih smo v Asociaciji predlagali štipendije za samozaposlene, kar je ukrep, ki ga izvajajo tudi po nekaterih drugih evropskih državah. Temeljni dohodek, kot ga je opredelil prvi in dopolnil drugi korona paket, je sicer v veliki meri ustrezno naslavljal izpad dohodka ustvarjalcev v času trajanja epidemije, a kot tak, ukrep ni nosil dolgoročne rešitve. V ta namen predlagamo, da ministrstvo za kulturo razpiše večje število štipendij, katerih učinki bi bili večkratni, saj bi naslavljali problem odsotnosti naročil, dolgoročno perspektivo ustvarjalnosti in zagotavljali kontinuiteto umetniške produkcije.

3) Uvedba vavčerjev za kulturo.

Po vzoru trenutnega predloga vavčerjev za turizem je potrebno uvesti tudi vavčerje za kulturo ali uvesti vavčerje, ki bodo poleg turizma vključevali tudi kulturo. Treba se je zavedati, da je velik del kulture tudi kulturni turizem in obratno, turizem je močno povezan s kulturnimi vsebinami.

Poleg navedenih nujnih ukrepov za tretji korona paket je potrebo urediti tudi **vrednotnice za kulturne prireditve**, saj tudi v kulturi obstaja veliko že zakupljenih dogodkov ali aktivnosti, pri tem pa prihaja do nejasnosti, kako se bo sredstva unovčilo. Jasno zapisan sistem vrednotnic bi igral pomembno vlogo pri že kupljenih kartah, abonmajih in sorodnih plačilih. Tudi **ukrepa čakanja na delo in predvidene subvencije skrajšanega delavnika** sta za del kulturnih producentov pomembna mehanizma, ki ju je potrebno ohraniti oziroma vzpostaviti, saj ni videti, da se bodo kaj kmalu spet začeli izvajati večji koncertni in sorodni dogodki. Prav tako ponovno pozivamo Ministrstvo za kulturo, da prične **aktivno naslavljanje vprašanje izvedbe večletnih projektov in programov za nevladne organizacije na način**, da izvajalcem sporoči jasne možnosti realizacije prijavljenih aktivnosti (sprememba projektov in programov, podaljšanje izvedbe v leto 2021, priznavanje nastalih stroškov in sorodno). Naposled pozivamo Ministrstvo za kulturo tudi k aktivnemu **sodelovanju pri oblikovanju protokolov odpiranja kulturnih prizorišč** in k zavzemanju po čimprejšnjem ponovnem obratovanju gledališč, koncertnih prizorišč in ostalih kulturnih prostorov.

Ne dopustimo, da bi se po epidemiji znašli v svetu brez kulture!

S spoštovanjem,

Društvo Asociacija

DRUŠTVO ASOCIACIJA
–društvo nevladnih organizacij in posameznikov na področju kulture

PISARNA
Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana

SEDEŽ
Metelkova 6, 1000 Ljubljana

+386 (0)1 4341 244
+386 (0)51 773 611

info@asociacija.si
www.asociacija.si

DAVČNA ŠTEVILKA
38450666 (nismodav. zav.)

MATIČNA ŠTEVILKA
1768875

TRR
SI56 61000 0014575 664
(pri DH d.d.)